

Geachte dames en heren,

Graag maak ik een aantal opmerkingen met betrekking tot het voorstel voor de nieuwe bibliotheekwet.

In de toelichting op het wetsvoorstel staat dat de effectiviteit en innovatiekracht van de bibliotheken te beperkt is en dat er gebrek is aan samenhang. Je zou dan verwachten dat het wetsvoorstel in ieder geval de kaders en randvoorwaarden voor samenhangend, innovatief en effectief bibliotheekwerk schept.

Afgezien van de centrale rol die de KB krijgt bij de opzet van een landelijke digitale bibliotheek komt dat in het wetsvoorstel niet terug.

Landelijk dekkend netwerk van adequate lokale bibliotheekvoorzieningen

In de nieuwe bibliotheekwet ontbreekt als randvoorwaarde een landelijk dekkend netwerk van adequate lokale bibliotheekvoorzieningen.

Waar wegens onvoldoende inzet van mensen en/of middelen door lokale overheden er gaten vallen in het landelijk dekkend netwerk, dient dit gat door provincie of rijk gedicht te worden. Hiertoe dienen de middelen in het gemeentefonds te worden geoormerkt en dient als voorwaarde voor het mogen benutten van deze middelen te worden gesteld: het onderhouden van een adequate bibliotheekvoorziening.

Een adequate bibliotheekvoorziening behelst in dit kader:

- een toegangspoort tot informatie, educatie en cultuur;
 - voldoende toegankelijkheid, openingstijden, deskundigheid, voorzieningen etc.;
- het aanbieden van kennis en informatie via de uitleenfunctie;
 - collectie van voldoende omvang en kwaliteit;
 - gemeenschappelijke infrastructuur catalogus;
 - interbibliothecair leenverkeer;
- mogelijkheden voor ontwikkeling en educatie;
 - ontsluiten van landelijk aanbod aan opleiding en ontwikkeling;
- het bevorderen van lezen en kennismaken met literatuur;
 - voldoende deskundigheid en organisatievermogen.

In de bibliotheekwet zou kunnen worden vastgelegd dat er een nadere uitwerking komt van deze randvoorwaarde.

Onderscheid tussen publiek en privaat domein

In de toelichting wordt een duidelijk onderscheid tussen het publieke en private domein nagestreefd. Dit zal dus inhoudelijk in de nieuwe bibliotheekwet tot uitdrukking moeten komen, maar niet duidelijk is waar en hoe dit gebeurt. Dit hoeft niet per definitie in de wet, maar in de wet moet wel worden aangegeven op welke wijze dit in wet- en regelgeving zal worden uitgewerkt.

Mogelijkheden voor ontwikkeling en educatie

In artikel 7 wordt de verplichting om het onderwijs te ondersteunen genoemd. Het staat onder de noemer 'bibliotheeknetwerk'. Wat nu precies de verhouding is tussen bibliotheek en onderwijs en wat de rol van het onderwijs in het netwerk is, blijkt noch uit de wet als uit de toelichting. Dit lijkt een op deze plaats misplaatste, maar in ieder geval nogal beperkte uitwerking van 'het bieden van mogelijkheden voor ontwikkeling en educatie' te zijn.

Het verdient toelichting:

- Wat is de rol van het onderwijs in het netwerk?
- Op welk onderwijs heeft het betrekking?
- Ontwikkeling en educatie is veel breder, denk bijvoorbeeld aan opleiding buiten het onderwijs, e-learning, een leven lang leren, duurzame inzetbaarheid etc.

De fysieke bibliotheek

Hoofdstuk 3 gaat over de fysieke bibliotheek. Hier ontbreekt nog een belangrijke link tussen de fysieke en de digitale bibliotheek, namelijk de fysieke toegang tot de digitale bibliotheek. De wet veronderstelt dat iedere ingezetene van Nederland fysieke toegang heeft tot de digitale bibliotheek, maar er zal altijd een groep zijn die niet beschikt over smartphone, tablet, laptop of pc of digibeet is. Wanneer je wettelijk de omschrijving van de fysieke bibliotheek en digitale bibliotheek vastlegt, is het ook raadzaam om bij de toegang tot de digitale bibliotheek de rol van de fysieke bibliotheek te betrekken.